

## Savonlinnan ja Kemin kaupunkien yhteinen muistio eduskunnan perustuslakivaliokunnalle

KH 18.11.2024 § 370  
534/07.02.02.04/2023

Valmistelija	hallintojohtaja-kaupunginlakimies Markus Hämäläinen markus.hamalainen@savonlinna.fi, p. 050 470 9394
Selostus	<p>Eduskunnan, ja sen valiokuntien käsittelyssä on hallituksen esitys laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi.</p> <p>Muistion laatimisen tarkoituksena on vaikuttaa hallituksen esityksen 149/2024 arviointiin perustuslakivaliokunnassa, erityisesti perusoikeuksien ja alueellisen itsehallinnon näkökulmasta. Muistion laatiminen ja asiantuntijalausannon pyytäminen emeritusprofessori Kaarlo Tuorilta korostaa kaupunkien huolta siitä, että esitetty lakiuudistus heikentäisi merkittävästi perusoikeuksien toteutumista Etelä-Savon ja Lapin hyvinvointialueilla, joissa on erityisen haastavat olosuhteet, kuten ikääntyvä väestö ja pitkät etäisyydet.</p> <p>Muistion taustalla ovat seuraavat pääkohdat:</p> <p><u>Perusoikeudet ja yhdenvertaisuus:</u> Kaupungit katsovat, että lakiesitys rikkoisi perustuslain takaamaa oikeutta riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin (19 § 1 ja 3 momentit) ja yhdenvertaisuuteen (6 §), sillä esitys vaarantaisi Savonlinnan ja Kemin asukkaiden pääsyn välttämättömään sairaanhoitoon. Kaupungit painottavat myös, että monierikoisalaisen ympärivuorokautisen päivystyksen lakkauttaminen rikkoisi näiden perusoikeuksien toteutumista, koska alueella on muita erityistarpeita, kuten korkea sairastavuus ja suuren matkailijamäärän mukanaan tuoma hoitotarve.</p> <p><u>Alueellisen itsehallinnon rajoittaminen:</u> Kaupungit vetoavat perustuslain 121 § 4 momenttiin, joka turvaa hyvinvointialueille itsehallinnon. Lakiesitys heikentäisi itsehallinnon käyttöä merkittävästi, sillä se estäisi Etelä-Savon ja Lapin hyvinvointialueita päättämästä toiminnan järjestämisestä tarpeidensa mukaan. Tämä koetaan alueellisen itsehallinnon vastaisena toimena, joka kaventaisi paikallista päätösvaltaa terveyspalvelujen ylläpidossa.</p> <p>Aiempi perustuslakivaliokunnan kanta: Kaupungit tuovat esille, että jo aiemmissa sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksissa vastaavat ongelmat on huomioitu, ja eduskunnan hyväksymässä ponsilausumassa on katsottu tärkeäksi taata ympärivuorokautinen päivystys tietyillä alueilla. Näin ollen kaupungint esittävät, että aiemmat näkökohdat perusoikeuksista ja alueellisesta itsehallinnosta ovat edelleen voimassa.</p> <p>Muistion tarkoituksena on osoittaa perustuslakivaliokunnalle lakiesityksen perustuslain vastaisuus ja, että lakia ei tule säätää sellaisenaan.</p>
Toimivalta	Kuntalaki 39 §
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Laine Janne
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää merkitä muistion tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.